

Markermeer - IJmeer
Natuurlijk ontwikkelen

Opzet participatie project Oostvaardersoevers

Algemeen

Het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen zijn drie bijzondere Natura 2000-gebieden in het hart van Nederland. Ze zijn van cruciaal belang voor grote aantallen vogels en vissen die hier permanent leven of er een tussenstop maken op hun trekroutes. De gebieden kunnen op dit moment niet goed van elkaar profiteren. Dit komt omdat ze van elkaar gescheiden zijn door de Oostvaardersdijk. De overgang tussen het diepe Markermeer en de veel ondiepere, moerasachtige Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen is erg abrupt. Uitwisseling van water en de voedingsstoffen daarin is niet mogelijk en vissen komen moeilijk van het ene naar het andere gebied. De natuur kan worden versterkt door een verbinding met een grootschalige, geleidelijke overgang van diep water naar ondiep plas-dras-oeverland. Zo ontstaat meer dynamiek, diversiteit en een groter aaneengesloten leefgebied. De uitdaging is het peilverschil tussen de gebieden: het Markermeerpeil ligt 3,5 tot 4,5 meter hoger dan het peil in de binnendijkse gebieden. Bovendien is de Oostvaardersdijk een primaire waterkering met daarop de provinciale weg Almere-Lelystad (N701). Het Markermeer is hier circa 4 tot 5 meter diep.

Samenwerkende partijen en bevoegd gezag

Provincie Flevoland en Rijkswaterstaat zijn gestart met het initiatief om de natuur in het hiervoor genoemde gebied een impuls te geven en werken samen met gemeente Almere, gemeente Lelystad, waterschap Zuiderzeeland, Staatsbosbeheer en Het Flevo-landschap aan het project Oostvaardersoever.

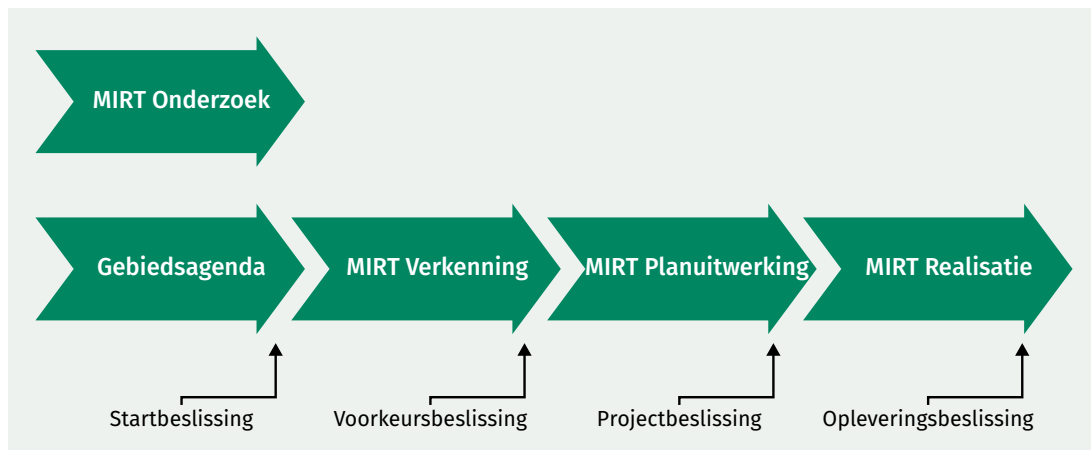
De ministers van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) zijn het bevoegd gezag en beslissen over (de uitvoering van) het project.

Doel project; verbinden en versterken

Het doel van het project is het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen onderling te verbinden tot een ecosysteem dat toekomstbestendig is. Vitaal, gevarieerd en robuust genoeg om ook andere ontwikkelingen zoals klimaatverandering, verstedelijking, infrastructurele investeringen, economische groei en toenemende recreatie op te vangen. Naast een nieuwe verbinding betekent dat ook het realiseren van een overgangszone bijvoorbeeld met ondiepte of luwte. Doel is de maatregelen zodanig vorm te geven dat dit tot een aansprekend resultaat leidt. Met innovatieve waterbouw wordt een aantrekkelijker, beleefbaarder en veilig merengebied gerealiseerd.

Formele processtappen

Bij het uitwerken van het project wordt de zogenoemde MIRT-systematiek gehanteerd (het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). De essentie hiervan is dat betrokken partijen hun krachten bundelen en gezamenlijk via transparante keuzes toewerken naar een uitvoerbaar project. In de onderstaande figuur is dit schematisch aangegeven.

De minister van IenW heeft in november 2019 als eerste stap een Startbeslissing genomen. Dit houdt in dat het project Oostvaardersoevers de zogenoemde Verkenningfase in gaat.

In de Verkenningfase wordt het project verder onderzocht en uitgewerkt. De nodige kennis en inzichten worden verzameld over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave.

De Startbeslissing laat zien waarom het project nuttig en noodzakelijk is en wat er nodig is om binnen ongeveer één à twee jaar zover te zijn dat de ministers van IenW en LNV de zogenoemde Voorkeursbeslissing kunnen nemen.

De Voorkeursbeslissing bestaat uit een goed onderbouwde keuze voor de beste oplossing, de juridische route voor het vervolgtraject en de financieringswijze. Daarmee wordt de Verkenningfase in 2021 afgerond. Bij een positief besluit wordt in de fase erna de beste oplossing verder uitgewerkt in de MIRT Planuitwerkingsfase. Na de Projectbeslissing wordt het project uitgevoerd. In de Verkenningfase adviseren de samenwerkende partijen de ministers over het Voorkeursalternatief en streven daarbij naar een eenduidig advies. Om tot dit advies te komen is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Het bevoegd gezag (de ministers van IenW en LNV) beslist uiteindelijk over het Voorkeursalternatief.

Vrijwillige milieueffectrapportage

We hebben ervoor gekozen tijdens de Verkenningfase vrijwillig een milieueffectrapportage uit te voeren. Voor drie alternatieve oplossingen wordt in kaart gebracht welke gevolgen deze hebben voor bijvoorbeeld natuur, bodem, water, landschap en cultuurhistorie. De resultaten van dit onderzoek worden gebundeld in een milieueffectrapport (MER). Het MER zorgt ervoor dat het milieubelang volwaardig kan meewegen wanneer de Voorkeursbeslissing wordt genomen.

De milieueffectrapportage start met een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD wordt aangegeven welke alternatieven en welke effecten op het milieu we gaan onderzoeken en hoe gedetailleerd. We verwachten dat de NRD medio 2020 ter visie kan gaan

Participatiemogelijkheden

Tijdens de Verkenningfase kunt u op de volgende wijze kennis nemen van het project, erop reageren of ideeën aandragen.

- Informatieavonden. Er worden informatieavonden georganiseerd voor omwonenden en belanghebbenden. Deze avonden zijn vrij toegankelijk. Ze worden aangekondigd in de lokale kranten en direct omwonenden/belanghebbenden krijgen een uitnodiging. Daarnaast wordt een informatieavond georganiseerd specifiek voor ondernemers. Tijdens de avonden wordt u geïnformeerd over het project en deze bijeenkomsten worden ook gebruikt om ideeën, oplossingsrichtingen, kansen of zienswijzen op te halen. In het totaal worden er 7 informatieavonden georganiseerd; 2 nu de Startbeslissing en opzet participatie ter visie gaat (10 en 12 december 2019), 2 bij de ter visie legging van de Notitie Reikwijdte Detailniveau (medio 2020), 1 specifiek voor ondernemers (waarschijnlijk begin 2020) en ten slotte nog 2 bij de ter visie legging van het ontwerp voorkeursalternatief (naar verwachting eerste helft 2021).
- Charrettes. Dit zijn ontwerpessies met vertegenwoordigers van de samenwerkende partijen, andere overheden en overkoepelende belangenorganisaties, waarbij ideeën en oplossingsrichtingen worden opgehaald en reactie wordt gevraagd op wat er al ligt aan ideeën en oplossingsrichtingen.
- Klankbordgroep. In de klankbordgroep zitten vertegenwoordigers van georganiseerde bewonersgroepen en belangenpartijen (stichtingen en verenigingen). Doel van de klankbordgroep is informatie uitwisselen en reacties ophalen. Het is niet mogelijk om op individuele basis hieraan deel te nemen.
- Website. Op de website www.markermeerijmeer.nl staat alle informatie over het project. Deze website wordt actueel gehouden. Als u vragen heeft en niet aanwezig kunt zijn op een informatieavond dan kunt u op deze site ook een reactie achterlaten.
- Persoonlijke gesprekken. Als het nodig is, worden bezoeken gebracht aan mensen die direct belanghebbend zijn of die over hun zienswijze een persoonlijk gesprek wensen. Dat kan bij iemand thuis of op een andere wenselijke locatie. Als u een persoonlijk gesprek wilt dan kunt u een mail sturen naar info@oostvaardersoevers.nl.
- Mail. Tot slot is er de mogelijkheid om per mail contact te zoeken met het project. Dat kan door te mailen naar info@oostvaardersoevers.nl.

Oplossingsrichtingen en kansen

Ziet u concrete oplossingsrichtingen of kansen voor het project dan zijn wij daar zeer in geïnteresseerd. U kunt uw ideeën aan ons kenbaar maken door een zienswijze in te dienen waarin u de oplossingsrichting en kans beschrijft of door naar een van de informatiebijeenkomsten te komen. Wilt u oplossingsrichtingen of kansen aan ons meegeven dan is het van belang dat deze passen binnen de kaders zoals deze beschreven staan in de Startbeslissing. Dit houdt o.a. in dat uw ideeën:

- Bij dienen te dragen aan de geformuleerde projectdoelen:
  - Het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen onderling verbinden tot een ecosysteem dat toekomstbestendig is: vitaal, gevarieerd en robuust genoeg om ontwikkelingen zoals klimaatverandering, verstedelijking, infrastructurele investeringen, economische groei en toenemende recreatie op te vangen.
  - De maatregelen zodanig vormgeven dat ze elkaar versterken en dit tot een aansprekend resultaat leidt: met innovatieve waterbouw wordt een aantrekkelijker, beleefbaarder en veilig merengebied gerealiseerd.

- Een relatie hebben met het plangebied. Het plangebied beslaat de Lepelaarplassen bij Almere, de Oostvaardersplassen tussen Almere en Lelystad, de binnendijkse verbindingszone tussen de twee moerasgebieden en een spiegeling van dit gehele gebied in het Markermeer. De onderstaande kaart geeft het plangebied weer.

- Rekening houden met de volgende randvoorwaarden
  - De waterveiligheid van Flevoland blijft gewaarborgd.
  - De functionaliteit van het gemaal Blocq van Kuffeler en de functionaliteit van de Zuidersluis blijven gehandhaafd.
  - De strategische functie van zoetwaterreservoir van het IJsselmeer/Markermeer blijft gehandhaafd.
  - Het flexibel peilbeheer van het Markermeer zoals dit is vastgelegd in het Nationaal Waterplan en het recent genomen peilbesluit, wordt aangehouden.
  - De hoofdvaarweg Amsterdam-Lemmer blijft liggen op de huidige locatie.
  - De aanpak en de alternatieven passen binnen de Programmatische Aanpak Grote Wateren. Dat wil zeggen dat de alternatieven voldoen aan de hoofddoelstelling van verbeteren van de ecologische waterkwaliteit.
  - De maatregelen voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving zoals de wettelijke kaders en verplichtingen voor waterkwaliteit en natuur.
- Passen bij het op dit moment begrote budget van € 60 miljoen voor dit project of waarbij fasering in de tijd een optie is of waarbij u concrete opties heeft voor aanvullende financiering.

We kunnen niet op voorhand aangeven of uw idee ook echt zal worden uitgewerkt. Wel kunnen we zeggen dat we serieus kijken naar de aangedragen ideeën. De beslissing of een idee wordt uitgewerkt (kansrijk is), wordt genomen door de samenwerkende partijen, namens de ministers en wordt natuurlijk ook afgezet tegen andere ideeën en oplossingen. U wordt geïnformeerd over of uw idee wordt uitgewerkt of niet en waarom. Als u een idee aandraagt dan kunt u ons vragen om advies/beoordeling door een onafhankelijk deskundige.

Nadat alle ideeën en oplossingsrichtingen bij de tervisielegging van de Startbeslissing zijn geïnventariseerd en beoordeeld, worden er drie alternatieven samengesteld die in de milieu-effectrapportage (MER) worden uitgewerkt. Bij het ter inzage gaan van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) kunt u op die drie alternatieven uw input leveren.

Nadat de drie alternatieven zijn uitgewerkt, wordt een voorkeursalternatief gekozen. Bij het ter inzage gaan van dat concept-voorkeursalternatief kunt u ook nog uw input geven.

Wat?	Ideeën en oplossingen aandragen	Wanneer?
Startbeslissing en opzet participatie	Binnen kaders Startbeslissing	6 december 2019 t/m 16 januari 2019
Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)	Binnen/M.b.t. geformuleerde alternatieven	Medio 2020
Ontwerp Voorkeursalternatief	Binnen kader voorkeursalternatief	Naar verwachting eerste helft 2021

Meer informatie

Heeft u inhoudelijke vragen over dit project of de opzet participatie dan kunt u bellen met de informatielijn van Rijkswaterstaat, telefoon 0800 8002 (gratis). Bereikbaar op maandag tot en met vrijdag van 07.00 uur tot 20.00 uur, weekend en feestdagen van 10.00 uur tot 18.30 uur. U kunt ook een mail sturen naar info@oostvaardersoevers.nl.

Heeft u vragen over de zienswijzeprocedure dan kunt u bellen met de directie Participatie, telefoon 070-456 8999.

Colofon

Dit is een uitgave van:

Rijkswaterstaat Midden-Nederland
en de provincie Flevoland.

Datum:

november 2019

Contact:

Project Oostvaardersoevers
info@oostvaardersoevers.nl

T 0800 - 8002

Samenwerkende partijen:

- Rijkswaterstaat
- Provincie Flevoland
- Staatsbosbeheer
- Het Flevo-landschap
- Waterschap Zuiderzeeland
- Gemeente Almere
- Gemeente Lelystad

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

PROVINCIE FLEVOLAND

Natuur dichtbij
HET FLEVO
LANDSCHAP

WATERSCHAP
ZUIDERZEE
LAND

gemeente
Lelystad